

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

REKABET UZMANLARI DERNEĞİ TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

13 Şubat 2008

Bilkent Oteli, Ankara

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Başkanlar, Sayın Uzmanlar ve Değerli Konuklar,

Türk Sanayicileri ve iş adamları adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Rekabet Uzmanları Derneği tarafından Rekabet uzmanlığı kariyer mesleğinin 10. yılı dolayısıyla düzenlenen bu önemli toplantıya davet edilmekten dolayı teşekkürlerimi sunarım.

TÜSİAD olarak etkin ve adil bir rekabet ortamının, ekonomideki etkinliği arttırmak için dikkate alınması gereken en önemli politikalardan biri olduğuna inanıyoruz. Serbest rekabet ortamı, serbest piyasa ekonomisinin olmazsa olmaz koşuludur.

Kaynakların etkin kullanımı, maliyetlerin düşürülmesi, yeni teknolojiler bulunması, bu teknolojilerin üretime yansıtılması, dolayısı ile fiyatların düşmesi ve toplumsal refahın artması gibi pek çok faktör, rekabet sayesinde gerçekleştirilmektedir. Bu sebeple, rekabetin aksadığı ekonomilerde hızlı verim artışı ve hızlı büyüme sağlanamaz. Rekabetçi bir piyasanın tam işlerlik kazanamadığı ve kayıt dışı başta olmak üzere haksız ticari mücadelenin yaygın olduğu toplumlarda refahın yaygınlaşmasını beklemek gerçekçi olmayacaktır.

Günümüzde rekabetin önemini kavramamış, hukuki ve kurumsal altyapısını kurmamış ekonomilerin küresel yarışta önde olması mümkün değildir. Türkiye 2001 sonrası dönemde yakaladığı ekonomik ve siyasi istikrar sayesinde uluslararası rekabette kaybettiği yılları bir miktar telafi etmeyi başarmıştır. Ancak bu sürecin yavaşlamadan devam edebilmesi için verimliliğe dayalı ekonomik süreçlere ihtiyaç vardır.

Verimliliği sağlayacak en önemli itici güç ise hiç şüphesiz girişimcilerin rekabet yeteneği, isteği ve serbestliğidir. Dolayısıyla verimliliğe dayalı büyümeyi hedef alan bir Türkiye'nin, rekabeti engelleyen her türlü unsuru ortadan kaldırmayı politika çerçevesi olarak içselleştirmesi gerekir. Kurulun çabaları bu bağlamda da değerlendirilmelidir ve önümüzdeki dönem için hayati önem arz etmektedir.

Değerli katılımcılar,

Dünya ekonomisi zor bir dönemden geçmektedir. Finansal piyasalarda başlayan dalga, reel ekonomiyi de tehdit etme noktasına gelmiştir. Ayrıca krizin sadece Amerika ile kısıtlı kalmaması, tüm dünyayı etkilemesi ihtimali artmıştır. G7 maliye bakanları bankalarda oluşan kayıpların sanılandan çok daha yüksek olduğu uyarılarını yapmaktadır. AB, veya BRIC ülkelerinin Amerikan ekonomisinden bağımsız hareket edip küresel büyümeyi devam ettireceği tezi ise inandırıcılığını kaybetmektedir.

Kısacası risklerin ve daha önemlisi risk algılamasının arttığı, artacağı bir dönemdeyiz. Risk algısının arttığı dönemler, finansal piyasaların çok daha seçici, çok daha titiz davrandığı dönemlerdir. Ekonomik kırılmalıkların, ertelenen reformların bedelinin daha yüksek olduğu dönemlerdir.

Böyle dönemlerden, istikrarlı siyasete ve ekonomiye sahip, verimliliği ve rekabeti destekleyen uygulamalarını tamamlamış ve risk yönetimi yapabilen ekonomilerin diğerlerine göre daha az zararla çıkacağı muhakkaktır. Rekabet kurulunun disiplinli çalışmaları bu bağlamda da çok önemlidir, elzemdir.

Öte yandan 2008 yılı için öngörülen bu belirsizlik döneminin ötesine, dünyadaki uzun vadeli yapısal trendlere baktığımızda, rekabete dayalı ekonomik yapıları kurmanın önemi daha da belirgin hale gelmektedir.

21. yüzyılın ilk yarısında dünyada çok keskin bir ekonomik mücadele olması ve başta BRIC ülkeleri olmak üzere çok sayıda ülkenin bu mücadelede aktif rol oynaması beklenmektedir. Unutmamalıyız ki ülkeler, bu uluslararası ekonomik rekabete şirketleriyle girmektedir. Kendi piyasasında rekabete alışmış, verimlilik baskısını hissetmiş şirketlerin dünyada yarışabilmesi çok daha kolay ve olasıdır. Rekabet kültürünü içselleştirmemiş şirketlerin ve dolayısıyla ekonomilerin ise bu iklimde başarı ihtimalleri düşük olacaktır.

Türkiye çağdaş bir toplum ve ekonomi olmanın gereklerini yerine getirmek durumundadır. Bunu başarmak, hem 2008 yılında oluşan belirsizlik döneminden en az zararla çıkmamız, hem de daha uzun vadeli küresel rekabette geri kalmamamız için şarttır. Çağdaş ekonomi olmak öncelikle istikrarı, ardından verimliliği sağlamaktan geçmektedir. İstikrar büyük ölçüde siyasi iradenin sorumluluğundadır. Verimliliği sağlamanın ise çok unsuru olmakla birlikte, esas itici güç serbest rekabetin tesis edilmesidir. Bu bağlamda kamunun rekabeti engelleyen tüm uygulamalarını kaldırması ve piyasa oyuncularının rekabeti zedeleyecek davranışlarına engel olması gerekir.

Makroekonomik hedeflerin ötesinde, etkin ve adil bir yarış ortamı toplumun her kesimi için gereklidir. Fiyatların düşmesi, çeşidin ve kalitenin artması tüketicilerin menfaatine iken; ekonomik fırsat eşitliği ve girişim özgürlüğü bütün girişimciler için önemlidir. Ancak, piyasa ekonomisinin mevcudiyeti rekabetçi bir piyasanın kendiliğinden ortaya çıkması için yeterli değildir. Tam rekabetçi bir piyasa, iyi işleyen ve iyi düzenlenen rekabet hukuku ve yaptırımları ile sağlanabilmektedir.

Faaliyetine 1997 yılında başlayan Rekabet Kurumumuz, bir yandan kanun tarafından kendisine verilen gözetim ve denetim görevini başarılı bir şekilde yerine getirmekte, diğer yandan da düzenlediği etkinliklerle toplumda rekabet kültürünün yaygınlaştırılması için önemli adımlar atmaktadır. Ülkemizde 10 yıl gibi kısa bir sürede bu alanda hukukun ve daha da önemlisi kültürün oluşmasında ve bu seviyeye gelmesindeki başarı hiç kuşkusuz Sayın Kurumumuza ve değerli çalışanlarına aittir.

Kurum, bu süre içerisinde Türkiye'nin Avrupa Birliği ile uyumlu bir rekabet mevzuatına sahip olması yönünde de başarılı çalışmalar yapmış ve oluşturduğu içtihatlarla bu yönde çok önemli gelişmeler kaydetmiştir. Aynı zamanda faaliyete başladığı günden itibaren ilgili kurumlar ile sürekli işbirliğini devam ettirmiştir.

TÜSİAD olarak bu işbirliği kapsamında Rekabet Çalışma Grubumuz aracılığı ile Kurumun yetkililerinin ve uzmanlarının katılımı ile 2007 yılından itibaren üyelerimize yönelik olarak toplantılar düzenlemekteyiz. Bugüne kadar politikalar ve mevzuat çalışmalarına yönelik olarak beş tane teknik toplantı gerçekleştirdik.

Bu toplantıların her birine ilgili Kurum uzmanları ve yetkilileri davetimizi geri çevirmeden katıldılar ve konu hakkında üyelerimizi çok kapsamlı bir şekilde bilgilendirdiler. Bu sebeple huzurunuzda hem Kurum yetkililerine hem de değerli uzmanlarımıza bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Bu işbirliğinin önümüzdeki dönemde de devam etmesini diliyoruz. Ayrıca devam eden mevzuat çalışmaları sürecinde hazırladığımız bütün görüşlerin Kurum tarafından dikkatle incelenmesinden ve ele alınmasında da büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Değerli konuklar,

TÜSİAD olarak, bir yandan da Türkiye'de sanayi ve şirket kesiminin rekabet gücünü artıracak politikaların oluşması ve rekabetçi piyasa yapısının işlenmesini sağlamak amacıyla çalışmalar yapmaktayız.

Bu kapsamda bir yandan bu konuda politikaların belirlenmesinde Türk sanayi ve şirket kesiminin görüşünü oluştururken diğer yandan iş dünyasında rekabet hukuku alanındaki bilgi eksikliğinin giderilmesi amacıyla çeşitli faaliyetlerde bulunmaktayız.

Etkin bir rekabet hukuku ve politikası için herkesin üzerine düşen görevler bulunmaktadır. Bu kapsamda Türkiye gibi, devletin ekonomide hâkimiyetinin uzun yıllar devam etmiş olduğu ülkelerde öncelikli görev kamu kurum ve kuruluşlarına düşmektedir.

Bütün kamu kurum ve kuruluşlarının piyasalarda etkisi olacak düzenlemeler ve uygulamalar oluştururken rekabet politikasını mutlaka dikkate almaları gerekmektedir. Devlet tarafından sektörel düzenlemelerin yapıldığı alanlarda rekabet hukuku ile sektörel mevzuat ve teşvikler arasında uyuma özen gösterilmelidir. Rekabete aykırı hükümler içeren mevcut sektörel uygulamaların rekabet mevzuatına uyumu sağlanmalı, bu alanlarda, genel ekonomik yarar sağlamanın dışında bu mevzuata uyum da esas alınmalıdır.

Rekabet politikasının iyi işlenmesi, ancak bu kültürün tüm kesimlerde benimsenmesi ile mümkün olabilir. Ülkemizde adil ticari mücadelenin önündeki engellerin kaldırılabilmesi için, iş dünyasının da rekabet kültürünü özümsemesi gerekmektedir. Kaldı ki rekabet politikasına uygun faaliyette bulunmak iş etiğinin önemli bir parçasıdır.

Günümüz ekonomilerinde kamu kesiminin ekonomideki rolünün ve ağırlığının giderek azalması ve serbest piyasa düzeninin egemen olması, iş dünyasına ve girişimcilere yeni ve daha kapsamlı sorumluluklar getirmektedir. Her alanda ve küresel düzeyde yaygınlaşan, egemenleşen ve güçlenen özel sektörden, bu gücüne ve etkisine eş bir sorumluluk ve bilinç üstlenmesi beklenmektedir. Unutmamalıyız ki rekabet, uzun vadede bütün müteşebbüslerin yararınadır. Kuralsızlık, tekelcilik, merkezîyetçilik, ayrıcalık, ayrımcılık, engellemecilik, ve rüşvet adil bir iş ortamı sağlamaz.

Değerli Konuklar,

Verimlilik ve ekonomik büyüme için rekabet kültürünün bütün kesimler tarafından bilinmesi ve uygulanması gerektiğinden söz ettim. Hiç şüphesiz, bu kültürün oluşmasında esas sorumluluğu taşıyan kurum, Rekabet Kurumu'dur. Elbette ki kurumların başarısının büyük bir kısmı, o kurumlara hayat veren çalışanlarındır.

Türkiye'deki kamu kurumları içerisinde, Rekabet Kurumumuzda görev yapan uzmanların ayrı bir yeri olduğunu biliyoruz. Hepsi yabancı dil bilen, çok iyi üniversitelerden mezun, çoğu yurtdışında eğitim görmüş gençlerden oluşan uzmanlar ve uzman yardımcıları, Kurum'un belki de en güçlü yanını oluşturmaktadır. Rekabet Kurumu'nun bu iyi yetişmiş kadrosu, özverili çalışmalarıyla, gerek hukukun ve mevzuatın gözetilmesi ve denetlenmesi gerekse rekabet kültürünün tüm kesimlerde benimsenmesinde büyük katkıda bulunmaktadırlar.

2002 yılında Rekabet Uzmanları Derneği çatısı altında da örgütlenen ve böylelikle ülkemizdeki rekabet kültürünün geliştirilmesi hedefini daha da ileriye taşıyan meslek personelinin 10. yılını en içten duygularıyla kutluyorum. Geçmiş on yıldaki başarıların gelecekteki daha büyük adımların teminatı olacağına inanıyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim.